

Digital literacy ทักษะพื้นฐานในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมอนาคต

การที่ประเทศไทยจะก้าวไปสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 คงปฏิเสธไม่ได้ว่าเทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจะธุรกิจจะมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ต่างจำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยีเป็นหลัก ยิ่งในปัจจุบันที่กล่าวได้ว่าเป็นช่วงยุคดิจิทัล (Digital Age) ที่บริบทของโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งรูปแบบการดำเนินธุรกิจหรือพฤติกรรมของผู้บริโภค การที่ธุรกิจจะอยู่รอดได้ในสภาวะการณ์เช่นนี้ จึงจำเป็นต้องเร่งปรับตัวไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยให้สามารถแข่งขันได้ การตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ตรงจุดและเหนือความคาดหมาย รวมถึงการพัฒนาทักษะบุคลากรให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

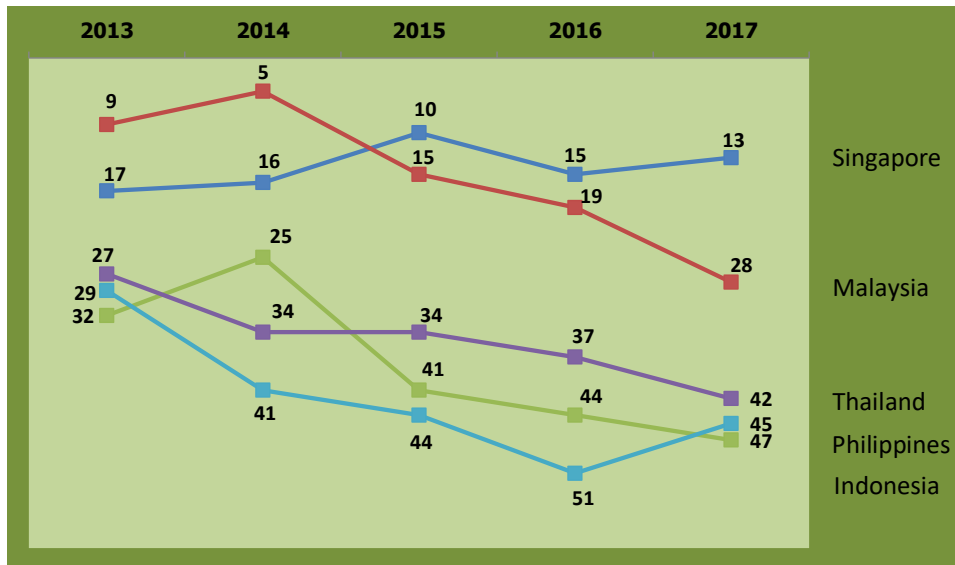
การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในยุคดิจิทัลจึงเป็นเรื่องสำคัญ ทำอย่างไรจึงจะให้น้องๆ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วทั้งที่ โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลที่นับวันจะยิ่งมีความอัจฉริยะมากขึ้น ดังนั้นผู้ใช้งานจึงต้องมีความเข้าใจและสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้พนักงานสามารถทำงานในบริษัทที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมีผลิตภาพเพิ่มขึ้นได้อย่างแท้จริง

แรงงานของไทยพร้อมหรือยังสำหรับอนาคต

ความพร้อมและศักยภาพของแรงงานไทยจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจที่นับวันจะมีการแข่งขันที่รุนแรงและหลากหลายรูปแบบได้มากน้อยเพียงไร ผลการจัดอันดับ World Talent Ranking ของ International Institute for Management Development (IMD)¹ ซึ่งเป็นการจัดอันดับความสามารถของประเทศในการสร้างบุคลากรเพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจ พบว่า ประเทศไทยมีแนวโน้มของอันดับลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2017 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 42 จาก 63 ประเทศ ซึ่งลดลงถึง 5 อันดับเมื่อเทียบกับปี 2016 ในขณะที่ประเทศฟิลิปปินส์มีอันดับที่ดีขึ้นในปี 2017 (อันดับที่ 45) เมื่อเทียบกับปี 2016 ที่อยู่ในอันดับที่ 51 (ภาพที่ 1) ซึ่งหากเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเดียวกันจะเห็นว่าอันดับความสามารถของแรงงานไทยยังห่างชั้นจากประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซียอยู่มาก แม้ว่ามาเลเซียจะมีแนวโน้มอันดับที่ลดลงอย่างต่อเนื่องก็ตาม

¹ <http://thailandcompetitiveness.org>

ภาพที่ 1 World Talent Ranking 2013-2017

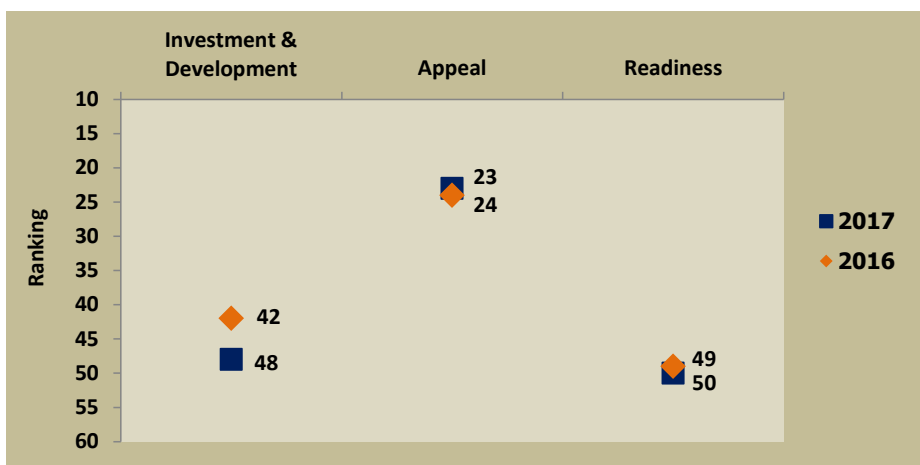

ที่มา: World Talent Report : IMD

IMD World Talent Report จะแบ่งตัวชี้วัดออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) การลงทุนและการพัฒนาในด้านบุคลากร (Investment and Development) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดสรรโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรเพื่อการสร้างคน 2) การดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถ (Appeal) เป็นเรื่องเกี่ยวกับมาตรการในการจูงใจบุคลากรที่มีความสามารถ และ 3) ความพร้อมด้านบุคลากร (Readiness) เป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการในการสร้างคน

โดยตัวชี้วัดการลงทุนและการพัฒนาในด้านบุคลากร และตัวชี้วัดความพร้อมด้านบุคลากร ถือเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงระดับศักยภาพของแรงงานของประเทศต่างๆ แต่ตัวชี้วัดทั้งสองตัวดังกล่าวของประเทศไทยในปี 2017 กลับอยู่ในอันดับค่อนข้างต่ำและมีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2017 อยู่ในอันดับที่ 48 และ 50 ตามลำดับ (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 World Talent Ranking 2017 จำแนกตามกลุ่มตัวชี้วัด

ที่มา: World Talent Report : IMD

IMD ระบุว่า ประเทศไทยยังมีจุดอ่อนที่สำคัญคือ การขาดแคลนบุคลากรครูในระดับมัธยมศึกษา โดยในปี 2017 มีอัตราส่วนนักเรียนต่อครูถึง 29.54 เพิ่มขึ้นจากปี 2016 ที่มีอัตราส่วนอยู่ที่ระดับ 19.91 เมื่อเทียบกับประเทศ สิงคโปร์ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นประเทศที่บุคลากรมีศักยภาพสูง มีอัตราส่วนนักเรียนต่อครูอยู่ที่ระดับ 12.50 เท่านั้น ดังนั้นภาครัฐของไทยต้องเร่งผลิตบุคลากรครูที่มีประสิทธิภาพให้มีจำนวนเพียงพอต่อนักเรียน เพราะการที่มีครูไม่เพียงพอจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่ระดับชั้นนำและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ กระบวนการสร้างบุคลากรของประเทศไทยยังไม่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของภาคธุรกิจ ได้มากนัก โดยอันดับในเรื่องคุณภาพของระบบการศึกษา (Educational system), คุณภาพของการศึกษาในระดับ มหาวิทยาลัย (University Education), ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (Science in schools) รวมถึง ทักษะทางด้านภาษา (Language skills) อยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดความพร้อมด้านบุคลากร (Readiness)

Readiness	Value	Rank
Labor force growth (Percentage change)	-0.73%	57
Skilled labor*	5.71	35
Finance skills*	5.89	42
International experience*	5.99	22
Competent senior managers*	5.97	23
Educational system*	4.45	46
Science in schools*	4.48	46
University education*	4.99	46
Management education*	5.41	43
Language skills*	4.30	50
Student mobility inbound (Foreign tertiary-level students per 1000 inhabitants)	0.72	48
Educational assessment - PISA	418	49

* Survey scale 0-10

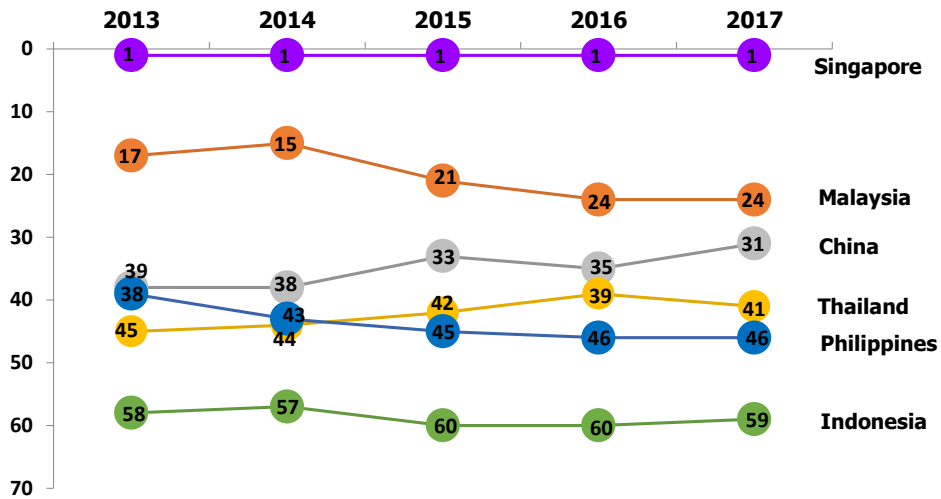
ที่มา: World Talent Report : IMD

ศักยภาพด้านดิจิทัลของบุคลากรไทยเป็นอย่างไร

ถ้าจะถามว่าระดับความพร้อมและศักยภาพในการแข่งขันด้านดิจิทัลของประเทศไทยอยู่ตรงไหน และสามารถพัฒนาได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วหรือไม่นั้น จากรายงานการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล (World Digital Competitive Ranking) ของสถาบัน IMD พบว่า ปัจจุบันประเทศไทยมี ศักยภาพและความพร้อมด้านดิจิทัลอยู่ในอันดับที่ 41 ลดลงจากอันดับที่ 39 ในปี 2016 ซึ่งยังค่อนข้างห่างไกลหากเทียบกับประเทศสิงคโปร์ จีน และมาเลเซีย (ภาพที่ 3) นอกจากนี้ จะเห็นว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ประเทศจีนมีอันดับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งไม่น่าแปลกใจเพราะในช่วงที่ผ่านมา จีนได้มีความพยายามเจาะเข้ามาเป็นผู้เล่นหลักในธุรกิจ

การค้าออนไลน์ อย่างเช่น อาลีบาบา หรือแม้กระทั่งหัวเว่ยที่มีการเร่งพัฒนาเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือให้ก้าวทันผู้นำอย่างไอโฟน และซัมซุง เป็นต้น

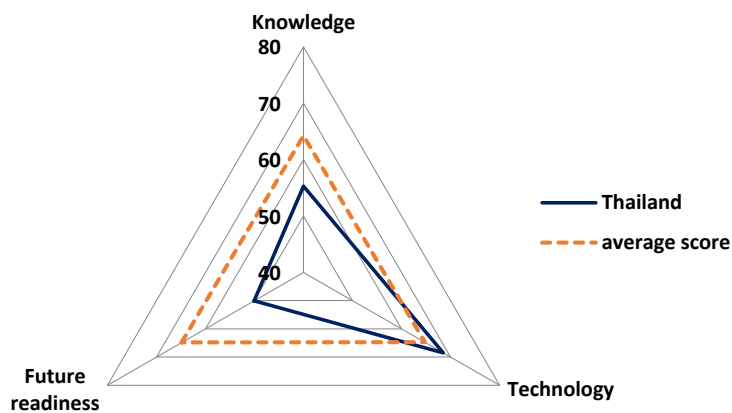
ภาพที่ 3 ความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล (World Digital Competitive Ranking) ปี 2013-2017

ที่มา: World Digital Competitive Ranking: IMD

ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล จะประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านความรู้ (Knowledge factor) ด้านเทคโนโลยี (Technology factor) และด้านความพร้อมในอนาคต (Future Readiness Factor) โดยคะแนนปัจจัยด้านความรู้และปัจจัยด้านความพร้อมในอนาคตของประเทศไทยมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (average score) ในขณะที่คะแนนปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย (average score) (ภาพที่ 4) สะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยมีการลงทุนด้านเทคโนโลยีในระดับที่สูง แต่ยังไม่สามารถพัฒนาคนให้มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปได้

ภาพที่ 4 ระดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล ในมุมมองด้านปัจจัยต่าง ๆ

ที่มา: World Digital Competitive Ranking: IMD

ถ้าพิจารณาปัจจัยด้านความพร้อมในอนาคต (Future Readiness factor) จะพบว่า ตัวชี้วัดหลายๆ ตัวที่สะท้อนถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันของคนในประเทศมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ไม่ว่าจะเป็น การถือครองแท็บเล็ต (Tablet possession), การถือครองสมาร์ทโฟน (Smartphone possession), การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Participation), การบริการภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government), การค้าปลีกทางอินเทอร์เน็ต (Internet retailing) และการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ (Software piracy) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดปัจจัยด้านความพร้อมในอนาคต (Future readiness factor)

ตัวชี้วัด	อันดับของไทย	ค่าของไทย	ค่าเฉลี่ย
E-Participation	48	0.59	0.73
Internet retailing	48	22,089.70	290,828.89
Tablet possession	52	4.60	28.21
Smartphone possession	49	51.30	61.78
Attitudes toward globalization [Survey]	18	7.08	6.24
Opportunities and threats [Survey]	26	6.25	5.90
Agility of companies [Survey]	36	5.96	5.84
Use of big data and analytics [Survey]	33	4.95	4.97
Knowledge transfer [Survey]	33	4.81	5.16
E-Government	55	0.55	0.71
Public-private partnerships [Survey]	23	6.04	5.57
Cyber security [Survey]	38	5.23	5.45
Software piracy	56	69.00	43.47

ที่มา: World Digital Competitive Ranking: IMD

ในขณะที่ปัจจัยด้านความรู้ (Knowledge factor) มีตัวชี้วัดหลายตัวที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยตัวชี้วัดส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังมีจุดอ่อนในเรื่องความพร้อมของบุคลากรที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นระดับความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์จากผลคะแนนสอบ PISA, บุคลากรที่มีทักษะทางด้านดิจิทัล/เทคโนโลยี (Digital/Technological skills), การจ้างงานนักวิทยาศาสตร์ และช่างเทคนิค (Scientific and technical employment) โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางด้านดิจิทัล/เทคโนโลยี (Digital/Technological skills) ที่ได้รับการจัดอยู่ในอันดับที่ 50 ซึ่งต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับเรื่องอื่นๆ ดังนั้น หากประเทศไทยต้องการที่จะก้าวเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 จำเป็นต้องเร่งพัฒนาทักษะแรงงานให้มีความพร้อมมากกว่านี้ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับอันดับความสามารถในการแข่งขันแล้ว ประเทศไทยถือว่าอยู่ในอันดับท้าย ๆ

นอกจากนี้ ระบบการศึกษาไทยก็ยังขาดประสิทธิภาพในการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม รวมถึงการให้ความสำคัญในด้านการวิจัยและพัฒนาที่เมื่อเทียบกับนานาชาติแล้ว ไทยอยู่ในอันดับที่ 47 เท่านั้น การที่ประเทศจะแข่งขันได้อย่างยั่งยืน การวิจัยและพัฒนาถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่สร้างความเข้มแข็งได้ เพราะเทคโนโลยีที่มีจากการคิดค้นและพัฒนาด้วยตนเอง จะช่วยให้องค์กรเติบโตได้อย่างแข็งแกร่งและมั่นคง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัดปัจจัยด้านความรู้ (Knowledge factor)

ตัวชี้วัด	อันดับของไทย	ค่าของไทย	ค่าเฉลี่ย
Educational assessment PISA - Math	48	415.46	474.67
International experience [Survey]	22	5.99	5.48
Foreign highly-skilled personnel [Survey]	24	5.83	5.30
Management of cities [Survey]	38	6.40	6.48
Digital/Technological skills [Survey]	50	6.12	7.02
Net flow of international students	38	-0.20	0.51
Employee training [Survey]	18	6.40	5.76
Total public expenditure on education	43	3.88	4.74
Higher education achievement	37	32.73	39.28
Pupil-teacher ratio (tertiary education)	47	23.49	16.20
Graduates in Sciences	13	26.77	23.38
Women with degrees	44	54.36	57.46
Total expenditure on R&D (%)	47	0.62	1.54
Total R&D personnel per capita	47	1.38	4.75
Female researchers	2	53.28	37.15
R&D productivity by publication	21	19,551.86	21,257.90
Scientific and technical employment	47	0.83	5.01
High-tech patent grants	31	20.51	23.90

ที่มา: World Digital Competitive Ranking: IMD

การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) คืออะไรและมีทักษะอะไรที่ต้องรู้บ้าง

ดังที่กล่าวไว้ตอนต้น เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งในชีวิตส่วนตัวหรือชีวิตการทำงาน ดังนั้นผู้ใช้งานจึงจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการเลือกและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม หรือที่เรียกกันว่า การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) นั่นเอง อย่างไรก็ตาม Digital Literacy นั้นเป็นคำที่ค่อนข้างกว้าง ดังนั้นการอธิบายคำว่า Digital Literacy ออกมาในรูปของทักษะ (Skill) หรือสมรรถนะ (Competency) ที่เกี่ยวข้อง ก็จะสามารถเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

International Telecommunication Union (ITU) ได้มีการกำหนดทักษะด้านดิจิทัล (Digital Skill) ออกเป็น 3 ระดับ² ดังต่อไปนี้

1. ทักษะขั้นพื้นฐาน (Basic skills) เป็นการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างง่ายๆ สามารถปฏิบัติงานได้ในขั้นพื้นฐาน รู้จักฮาร์ดแวร์ เช่น การใช้คีย์บอร์ด การใช้ touch-screen เป็นต้น รู้จักซอฟต์แวร์ เช่น การประมวลผลคำ (Word processing) การจัดการไฟล์ข้อมูลบนหน้าจอ การตั้งค่าความเป็นส่วนตัวบนโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น รวมถึงการใช้งานออนไลน์แบบพื้นฐาน เช่น อีเมล การค้นหา (Search) หรือ การกรอกแบบฟอร์มออนไลน์ ซึ่งการมีทักษะ

² Digital Skills Toolkit: International Telecommunication Union (ITU)

1. **การเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี (Tools and Technology)** คือ การรู้จักและเข้าใจพื้นฐานการทำงาน และคุณสมบัติของเครื่องมือและเทคโนโลยีต่างๆ เช่น ระบบปฏิบัติการ (Operating System), ประเภทของไฟล์ (Filetypes), ระบบการสื่อสารไร้สาย (Mobile Technologies), เครื่องมือในการดำเนินธุรกิจ (Organizational Tools) เป็นต้น

2. **การสืบค้นและเลือกใช้ข้อมูลบนโลกดิจิทัล (Find and Use)** คือ การรู้วิธีการที่จะค้นหาข้อมูลสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต สามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลได้ว่ามีคุณภาพและน่าเชื่อถือหรือไม่ รวมถึงสิทธิ์ของข้อมูลที่จะต้องอ้างอิงเมื่อมีการนำไปใช้

3. **การใช้ช่องทางดิจิทัลในการสื่อสารและสร้างความร่วมมือ (Communicate and Collaborate)** การเชื่อมต่อบนโลกออนไลน์ช่วยลดข้อจำกัดเรื่องระยะทางและเวลา ทำให้การสื่อสารและทำงานร่วมกันเป็นเรื่องง่าย แต่ผู้ใช้งานต้องมีทักษะและรู้จักการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น อีเมล, การส่งข้อความ (Messaging), Blogs, Video Conference, เครื่องมือสำหรับทำงานร่วมกัน (Collaboration Tools), การแชร์ข้อมูล (Sharing Data), Wiki เว็บไซต์ที่มีการร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อมูล เป็นต้น

4. **การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและภัยคุกคามบนโลกดิจิทัล (Identify and Wellbeing)** ต้องมีความเข้าใจในเรื่องการปกป้องข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลอื่น ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณในการใช้งาน เช่น การสร้างตัวตนในการเข้าถึงข้อมูล (Online Identity), การปกป้องข้อมูลส่วนตัวและคนอื่นๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบจากภัยคุกคามบนโลกดิจิทัล (Safety & Security), ความสามารถในการควบคุมและเข้าถึงข้อมูลโดยผู้อื่นผ่านทางเทคโนโลยีออนไลน์ (Privacy), การกำหนดนโยบาย ขั้นตอนและข้อกำหนดทางกฎหมายในการบริหารจัดการข้อมูล (Data Protection), การตั้งค่าความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลด้วยการใช้รหัสผ่าน (Password Management) เป็นต้น

5. **การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมในการเรียนรู้ (Teach and Learn)** คือ การรู้จักวิธีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เพื่อนำมาช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เช่น การใช้เครื่องมือในการนำเสนอ (Presentation Tools), การสอนที่เป็น interactive มีการใช้แท็บเล็ตหรือ multi Touch, การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการสอนแบบเห็นจริง (Classroom Technologies) เป็นต้น อย่างไรก็ตามผู้ใช้งานจะต้องมีทักษะ และสามารถออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ

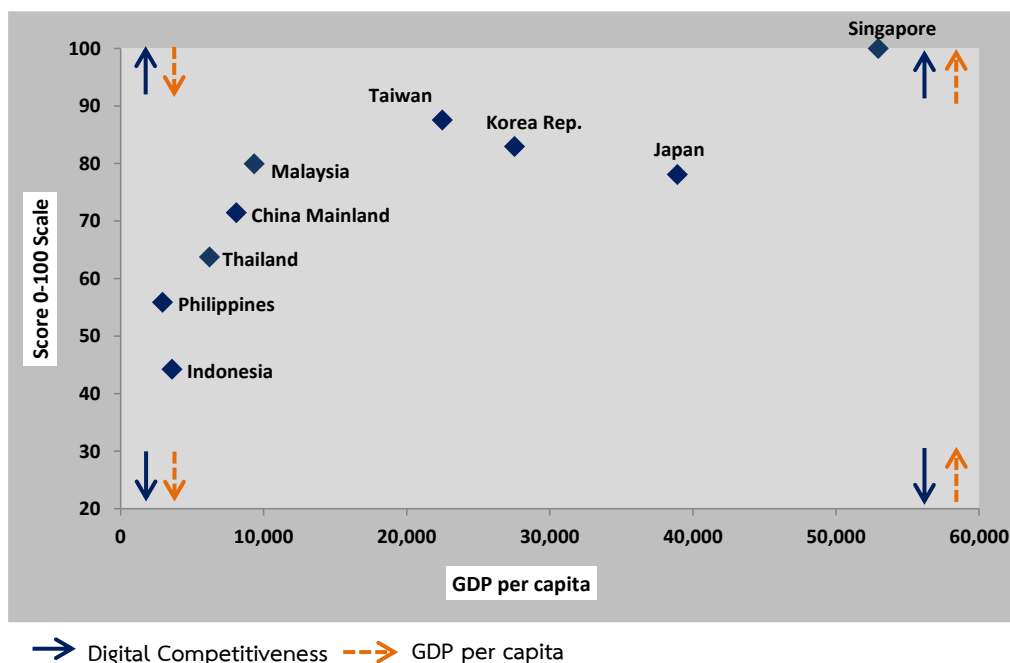
6. **การสร้างสรรค์นวัตกรรมจากเทคโนโลยีดิจิทัล (Create and Innovate)** การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยในการสร้างแหล่งข้อมูลใหม่ๆ เห็นโอกาสในการพัฒนาแนวทางใหม่ รวมถึงเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่จะช่วยต่อยอดในการสร้างนวัตกรรม ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องมีทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ เช่น Digital Images, กราฟฟิคดีไซน์, การทำ Animation, การออกแบบเนื้อหา และบริหารจัดการข้อมูลบนเว็บไซต์ (Web Content), การเขียนโปรแกรมและออกแบบแอปพลิเคชันบนมือถือ (App Development) เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า การรู้ดิจิทัลนั้นแม้ประกอบด้วยทักษะและองค์ความรู้ที่หลากหลาย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ผู้ใช้เทคโนโลยีจะต้องมีความรู้เชิงลึกในทุกๆ เรื่อง สิ่งสำคัญคือ การเปิดใจที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจในเรื่องของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตและการทำงานของตนเอง เพื่อให้สามารถจะการรับมือและดำเนินชีวิตควบคู่ไปกับเทคโนโลยีต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ถึงเวลาต้องเอาจริง...แล้วหรือยัง

นอกจากผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลของ IMD ที่บ่งบอกอย่างชัดเจนว่าบุคลากรของประเทศไทยยังขาดทักษะด้านดิจิทัลแล้ว (ภาพที่ 6) หากลองพิจารณาความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลเปรียบเทียบกับ GDP per capita หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อประชากร จะพบว่า มีบางประเทศในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับสูงที่มีศักยภาพในการแข่งขันด้านดิจิทัลไม่แพ้กลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง อย่างเช่นประเทศมาเลเซีย ที่มีระดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลอยู่ในระดับที่สูงกว่าประเทศญี่ปุ่น ในขณะที่ประเทศไทยแม้จะถูกจัดว่าเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับสูงแล้ว แต่ความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลก็ยังไม่ตามประเทศในกลุ่มที่มีรายได้ระดับเดียวกัน และยังห่างชั้นเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง

ภาพที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่าง GDP per capita กับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล

ที่มา: World Digital Competitive Ranking: IMD

ดังนั้น คงถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทั้งระบบ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรืออุตสาหกรรม การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างความตระหนัก พัฒนาทักษะแรงงานให้พร้อมต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อให้ประเทศสามารถก้าวเข้าสู่การเป็นอุตสาหกรรม 4.0 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและแข่งขันได้ต่อไป